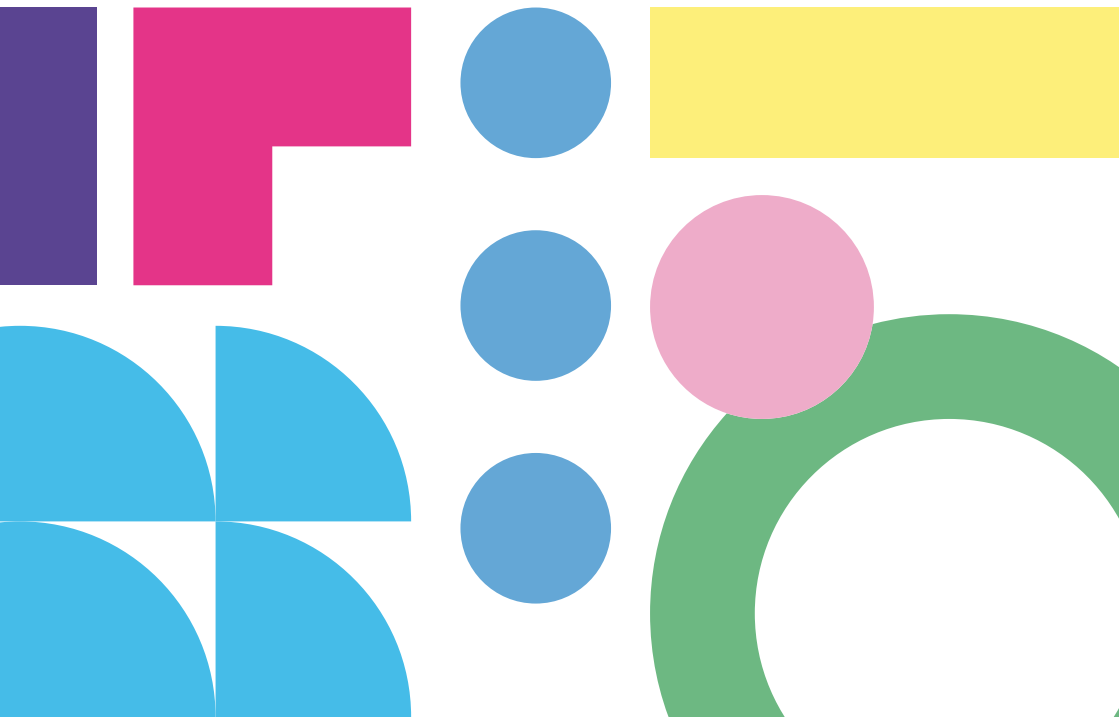

ZVEZA DRUŠTEV
ZA CEREBRALNO PARALIZO SLOVENIJE

IDEJNICA KORAK K SONČKU

Priročnik za vzgojitelje in učitelje pri projektu
Korak k Sončku

Spoznaj drugačnost

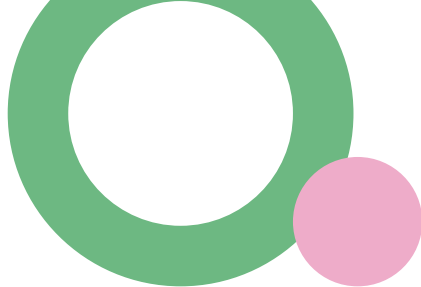
Projekt **Korak k Sončku** že od leta 1994 spodbuja vrtce, šole in druge vzgojno-izobraževalne ustanove k ustvarjanju okolja, v katerem je vsak otrok sprejet, slišan in vključen. Nastal je ob slikanici Veveriček posebne sorte, ki jo je za otroke s cerebralno paralizo napisala **Svetlana Makarovič**, skozi leta pa je prerasel v enega najdlje trajajočih slovenskih projektov na področju ozaveščanja o vključevanju in sprejemanju drugačnosti.

Čeprav danes zakonodaja vse bolj podpira vključevanje otrok s posebnimi potrebami v redne vrtce in šole, sama zakonodaja še ne zagotavlja resnične vključenosti. Ta nastaja v vsakodnev-
nih odnosih – v razredu, na igrišču, pri pouku in v skupnih doživetjih. Zato projekt Korak k Sončku učence spodbuja k razumevanju drugačnosti, razvijanju empatije, medsebojnemu spoštovanju in ustvarjanju skupnosti, v kateri ima vsak svoje mesto.

Priročnik, ki je pred vami, ponuja izbor dejavnosti, s katerimi lahko učitelji in vzgojitelji na ustvarjalen način odpirajo pogovor o različnosti, vključevanju in sodelovanju. Dejavnosti je mogoče vključiti v pouk, projektne dneve, razredne ure ali druge šolske aktivnosti ter jih prilagoditi različnim starostnim skupinam.

Verjamemo, da se vključujoča družba začne z majhnimi koraki. Vsak pogovor, vsaka skupna izkušnja in vsako dejanje sprejemanja je lahko korak k Sončku.

Kazalo

- 2** Spoznaj drugačnost
- 4** Dejavnosti
 - Kotiček zgodb, ki povezujejo
 - Izziv gibanja
 - Spregovorimo z rokami
 - Stol prijateljstva
 - Nevidni nahrbtnik
 - Lovci na dobre zgodbe
 - Vlak razlik
 - Ustvarjaj drugače
 - Kaj imava skupnega?
 - Tipanje predmetov z zavezanimi očmi
 - Izziv gibanja
- 15** Revija Sončnik
- 16** Vsi za enega, eden za vse
- 17** Drugačnost skozi gledališče
 - Mravljica Sanja
- 19** Priporočila za filme
- 20** Uporabna literatura
- 24** Pomembni datumi
- 25** Za konec ...
 - ...še vtisi otrok in učiteljev

Dejavnosti

Dejavnosti so namenjene vrtcem, šolam in drugim vzgojno-izobraževalnim ustanovam ter jih lahko prilagodite starosti otrok, času in učnim ciljem. Njihov namen ni le pogovor o drugačnosti, temveč ustvarjanje okolja, v katerem je vsak posameznik sprejet, slšan in vključen.

Priporočamo, da dejavnosti po možnosti obogatite s sodelovanjem lokalnih invalidskih, humanitarnih ali drugih nevladnih organizacij. Neposreden stik z ljudmi z različnimi življenjskimi izkušnjami otrokom omogoča pristnejše razumevanje drugačnosti ter razbija stereotipe in predsodke.

K sodelovanju lahko povabite tudi Centre Sonček, kjer vam lahko predstavijo svoje programe, organizirajo delavnice, pogovore ali izkustvene aktivnosti ter skupaj z vami soustvarjajo vključujoče okolje.

Centri Sonček

Center Sonček Ljubljana – Šiška

☎ 070 361 123

Center Sonček Ljubljana – Rožanska

☎ 040 750 659

Center Sonček Celje

☎ 051 261 215

Center Sonček Koper

☎ 041 476 164

Center Sonček Ptuj

☎ 040 555 423

Center Sonček Maribor

☎ 051 621 863

Center Sonček Novo mesto

☎ 041 484 288

Center Sonček Murska Sobota

☎ 031 234 351

Center Sonček Slovenj Gradec

☎ 041 624 295

Center Sonček Kranj

☎ 031 390 226

Center Sonček Krško

☎ 041 653 573

Kotiček zgodb, ki povezujejo

Starost:

3–10 let

Trajanje:

Dejavnost poteka skozi vse šolsko leto.

Potrebujemo:

- ♦ slikanice in knjige o drugačnosti, prijateljstvu in vključevanju,
- ♦ knjižno polico ali košaro,
- ♦ blazine, preprogo ali udoben kotiček za branje.

Glavni cilj:

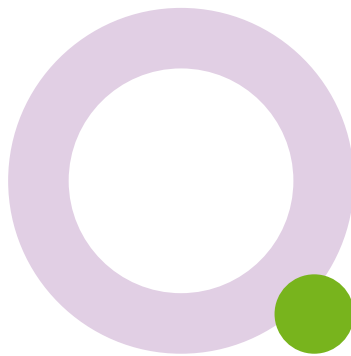
Spodbujanje zanimanja za branje, razvijanje empatije ter sprejemanja različnosti skozi vsakodnevni stik z zgodbami.

Potek dejavnosti

V igralnici ali učilnici uredite prijeten knjižni kotiček, namenjen slikanicam in knjigam, ki obravnavajo teme prijateljstva, drugačnosti, vključevanja in medsebojnega spoštovanja. Otrokom omogočite, da po knjigah posegajo samostojno – med prosto igro, ob prihodu v vrtec ali šolo ali kadar si zaželejo trenutka miru. Občasno knjižni kotiček dopolnite z novimi zgodbami, da ostane zanimiv in spodbuja radovednost.

Sončkov namig

Knjižni kotiček lahko obogatite tudi s tipnimi slikanicami (tipankami). Poleg ilustracij in besedila vsebujejo tudi zapis v brajici ter tipne elemente, ki slepim in slabovidnim otrokom pomagajo pri razumevanju zgodbe. Hkrati pa omogočajo tudi videčim otrokom, da knjige raziskujejo z dotikom in na drugačen način spoznavajo svet.

Izziv gibanja

Starost:

8–15 let

Trajanje:

30–45 minut

Potrebujemo:

- ♦ invalidski voziček (če je na voljo) ali pisarniški stol na kolesčkih,
- ♦ stožce, mize, klopi ali druge predmete za pripravo poligona,
- ♦ vsakdanje predmete (šolska torba, knjiga, plastenka, žoga ...).

Glavni cilj:

Ozaveščanje o pomenu dostopnega okolja, razvijanje empatije ter razumevanje, da lahko že majhne ovire predstavljajo velik izziv.

Potek dejavnosti

Pripravite preprost poligon z različnimi nalogami. Učenci se izmenično preizkusijo pri premagovanju ovir z invalidskim vozičkom ali sede na stolu na kolesčkih (če voziček ni na voljo). Njihova naloga je:

- zapeljati skozi ožji prehod,
- obvoziti ovire,
- odpreti vrata,
- pobrati predmet s tal ali ga odložiti na mizo,
- prenesti knjigo ali šolsko torbo,
- doseči predmet na višji polici.

Preostali učenci opazujejo, katere ovire so predstavljale največ težav in kako bi jih bilo mogoče odpraviti.

Sončkov namig

Če je mogoče, k dejavnosti povabite osebo, ki uporablja invalidski voziček, ali predstavnika lokalnega društva oziroma Centra Sonček. Iz prve roke lahko predstavi svoje izkušnje, pokaže pravilno uporabo vozička in odgovori na vprašanja učencev.

Spregovorimo z rokami

Starost:

6–15 let

Trajanje:

30–45 minut

Potrebujemo:

- ♦ abecedo slovenskega znakovnega jezika,
- ♦ listke z imeni živali, rastlin, predmetov ali drugimi pojmi.

Glavni cilj:

Spoznavanje slovenskega znakovnega jezika, razvijanje spoštovanja do različnih načinov sporazumevanja ter krepitev komunikacijskih spretnosti.

Potek dejavnosti

Učencem najprej predstavite abecedo slovenskega znakovnega jezika in si skupaj ogledate posamezne črke. Nato vsak učenec s pomočjo kretenj predstavi svoje ime in priimek.

Ko učenci osvojijo osnovne znake, dejavnost nadgradite z igro. Na listke napišite različne besede (npr. živali, rastline ali predmete), učenci pa jih izžrebajo in s pomočjo znakovnega jezika predstavijo sošolcem. Naloga skupine je uganiti, katero besedo predstavljajo.

Sončkov namig

Dejavnost lahko povežete z učenjem vsakodnevnih kretenj, kot so »živjo«, »hvala«, »prosim«, »prijatelj« ali »pomagaj«. Otroci bodo hitro ugotovili, da lahko tudi nekaj preprostih znakov nekomu pomaga, da se počuti sprejete in vključene.

Stol prijateljstva

Starost:

3–8 let

Trajanje:

15–20 minut

Potrebujemo:

- ♦ ročno ali večje ogledalo.

Glavni cilj:

Krepitev pozitivne samopodobe, sprejemanja sebe in razvijanje spoštljivega odnosa do drugih.

Potek dejavnosti

V razredu določite poseben **Stol prijateljstva**. Enkrat tedensko nanj sede en učenec. Sošolci drug za drugim povedo, kaj pri njem cenijo – lahko izpostavijo njegovo prijaznost, pomoč, smisel za humor, vztrajnost ali katero drugo lepo lastnost. Po želji lahko svoje misli tudi zapišejo na listke in jih učenec odnese domov.

Pogovor po dejavnosti

- ♦ Kako si se počutil, ko si poslušal lepe besede o sebi?
- ♦ Kako si se počutil, ko si jih izrekel sošolcu?
- ♦ Zakaj je pomembno, da opazimo dobre lastnosti drugih?
- ♦ Kako lahko tudi med tednom pokažemo, da cenimo drug drugega?

Sončkov namig

Na začetku bodo nekateri otroci težje našli lepe besede. Spodbujajte jih s konkretnimi vprašanji, kot so: Kdaj ti je ta sošolec pomagal? Kaj pri njem občuduješ? Kaj rad počne? Sčasoma bodo učenci vedno lažje prepoznavali in izražali dobre lastnosti drug pri drugem.

Nevidni nahrbtnik

Starost:

8–15 let

Trajanje:

20–30 minut

Potrebujemo:

- ♦ listke,
- ♦ svinčnike,
- ♦ nahrbtnik ali škatlo (po želji).

Glavni cilj:

Razvijanje empatije, razumevanja in zavedanja, da ima vsak človek svoje izzive, ki jih pogosto ne opazimo.

Potek dejavnosti

Vsak učenec prejme listek, na katerega anonimno zapiše nekaj, kar ga skrbi, mu predstavlja izziv ali ga kdaj žalosti. Liste zložijo in jih odložijo v nahrbtnik ali škatlo. Učitelj nato nekaj listkov naključno prebere (brez razkrivanja avtorja), učenci pa razmišljajo, kako bi se ob tem počutili oni in kako bi lahko takšni osebi pomagali.

Na koncu skupaj ugotovijo, da vsak nosi svoj »nevidni nahrbtnik« – poln izkušenj, skrbi in občutkov, ki jih drugi pogosto ne poznajo.

Pogovor po dejavnosti

- ♦ Kaj te je med zapisanimi mislimi najbolj presenetilo?
- ♦ Zakaj včasih ne opazimo, da nekdo potrebuje pomoč?
- ♦ Kako lahko pokažemo razumevanje do sošolca, če ne vemo, skozi kaj gre?
- ♦ Zakaj je pomembno, da ljudi ne sodimo prehitro?

Sončkov namig

Če učenci svojih skrbi ne želijo zapisati, lahko na listke napišejo tudi izzive, s katerimi se srečujejo knjižni junaki ali izmišljeni liki. Pomembno je, da ob koncu poudarite, da prijazna beseda, nasmeh ali pomoč lahko komu zelo polepšajo dan – tudi če ne vemo, kakšno breme nosi v svojem »nevidnem nahrbtniku«.

Lovci na dobre zgodbe

Starost:

6–15 let

Trajanje:

Dejavnost poteka skozi vse šolsko leto.

Potrebujemo:

- ♦ plakat ali oglasno desko,
- ♦ listke ali zvezek,
- ♦ pisala.

Glavni cilj:

Spodbujanje pozitivnega razmišljanja, razvijanje občutka za vključevanje ter prepoznavanje prijaznih dejanj v vsakdanjem življenju.

Potek dejavnosti

Razred skozi šolsko leto zbira resnične zgodbe o prijaznosti, sodelovanju in vključevanju. Učenci na listke zapišejo ali narišejo trenutke, ko so opazili lepo dejanje – na primer, da je nekdo pomagal sošolcu, povabil osamljenega otroka k igri, spodbudil prijatelja ali poskrbel, da se je nekdo počutil sprejetega.

Zgodbe zbirajo na posebnem plakatu, v razredni knjigi ali škatli. Ob koncu meseca jih skupaj preberejo in se pogovorijo o tem, kako lahko tudi sami prispevajo k prijetnejšemu in bolj vključujočemu razredu.

Sončkov namig

Iz zbranih zgodb ob koncu leta izdelajte razredno revijo ali knjižico. Dodajte fotografije, ilustracije in misli učencev ter jo predstavite na razredni prireditvi ali v šolski knjižnici. Tako bodo dobre zgodbe ostale navdih tudi za druge.

Vlak razlik

Starost:

4–10 let

Trajanje:

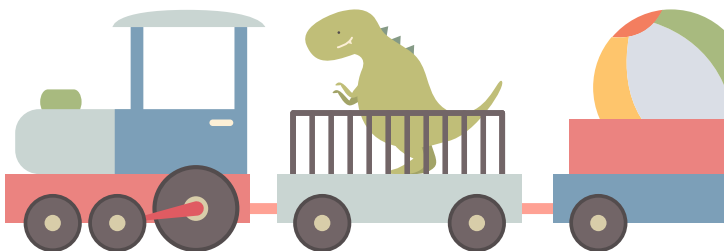
30–45 minut

Potrebujemo:

- ♦ predlogo lokomotive in vagonov (ali barvni papir),
- ♦ škarje,
- ♦ lepilo,
- ♦ flomastre, barvice.

Glavni cilj:

Sprejemanje različnosti, krepitev občutka pripadnosti skupini in sp-oznavanje, da je vsak posameznik pomemben.

Potek dejavnosti

Vsak otrok izdela svoj vagon vlaka. Nanj lahko nariše sebe, zapiše svoje ime ali predstavi nekaj, kar ga dela posebnega – najljubšo dejavnost, hobi, talent ali značajsko lastnost.

Ko so vsi vagoni dokončani, jih skupaj povežejo v en velik razredni vlak. Ob tem se pogovorijo, kako je vsak vagon drugačen, vendar skupaj sestavljajo celoto. Tako kot vlak potrebuje vse vagone, tudi razred sestavlja vsak posameznik.

Pogovor po dejavnosti

- ♦ Kaj je na tvojem vagonu posebnega?
- ♦ Kaj si izvedel o svojih sošolcih?
- ♦ Zakaj je lepo, da smo si med seboj različni?
- ♦ Kaj bi se zgodilo, če bi bili vsi vagoni popolnoma enaki?

Sončkov namig

Vlak naj ostane razstavljen v učilnici ali na hodniku skozi vse šolsko leto. Ob njem lahko postopoma dodajate nove vagone z dosežki, prijaznimi dejanji ali skupnimi spomini razreda. Tako bo vlak rasel skupaj z vašo skupnostjo in bo učence vsak dan spominjal, da je prav vsak nepogrešljiv del razreda.

Ustvarjaj drugače

Starost:

6–15 let

Trajanje:

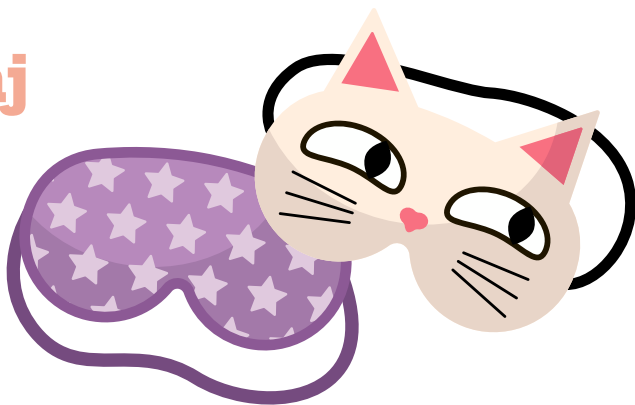
45–60 minut

Potrebujemo:

- ♦ trši papir ali prazne voščilnice,
- ♦ flomastre, barvice, voščenke, tempere,
- ♦ rutke ali preveze za oči,
- ♦ različne pripomočke za ustvarjanje (po želji).

Glavni cilj:

Razvijanje empatije, ustvarjalnosti in razumevanja, da lahko do istega cilja pridemo na različne načine.

Potek dejavnosti

Učenci izdelujejo voščilnice za šolski dobrodelni bazar ali drugo prireditev. Vsak del voščilnice ustvarijo na drugačen način, da izkusijo različne pristope k ustvarjanju.

Predlogi izzivov

- ♦ del voščilnice narišejo z usti,
- ♦ del ustvarijo s prevezanimi očmi,
- ♦ ustvarjajo z nedominantno roko,
- ♦ voščilnico dokončata v paru, pri čemer vsak prispeva svoj del,
- ♦ uporabljajo različne materiale in tehnike (prstne barve, kolaž, odtise, naravne materiale ...).

Ko so voščilnice dokončane, jih razstavijo ali prodajo na šolskem bazarju, izkupiček pa lahko namenijo dobrodelnemu namenu ali šolskemu skladu.

Sončkov namig

Naj učenci na zadnjo stran voščilnice zapišejo kratko sporočilo o tem, kako je nastajala. Tako bodo obiskovalci bazarja poleg unikatnega izdelka spoznali tudi pomembno sporočilo: vsak ustvarja na svoj način, vendar lahko prav vsi ustvarimo nekaj lepega in dragocenega.

Kaj imava skupnega?

Starost:

7–15 let

Trajanje:

30–45 minut

Potrebujemo:

- ♦ liste papirja,
- ♦ pisala.

Glavni cilj:

Spoznavanje podobnosti in razlik med posamezniki ter razvijanje spoštovanja do različnosti in občutka pripadnosti.

Potek dejavnosti

Učenci se razdelijo v pare. Vsak par prejme list papirja, na katerega skupaj zapisuje svoje ugotovitve.

Najprej poiščejo stvari, ki jih povezujejo – na primer najljubši šport, hobije, barvo las, hišne ljubljence, najljubšo hrano, rojstni mesec ali druge skupne značilnosti.

Nato razmišljajo o tem, v čem se razlikujejo. Razlike so lahko vidne (npr. barva oči, višina) ali manj opazne (interesi, talenti, družinske navade, jezik, vera, kultura, način učenja ...).

V tretjem delu zapišejo, kaj oba zmoreta (na primer brati, plavati, peti, voziti kolo, pomagati prijatelju) in česa (še) ne zmoreta (na primer leteti, živeti pod vodo, voziti avtomobila ali igrati določenega instrumenta).

Na koncu vsak par svoje ugotovitve predstavi razredu. Skupaj ugotovijo, da imajo vsi ljudje veliko skupnega, hkrati pa je vsak posameznik edinstven.

Sončkov namig

Poudarite, da razlike med ljudmi niso ovira, ampak bogastvo. Čeprav se razlikujemo po videzu, sposobnostih, interesih ali izkušnjah, imamo vsi podobne potrebe – želimo si prijateljstva, spoštovanja, varnosti in občutka pripadnosti. Prav v tem je bistvo vključevanja: sprejeti drug drugega takšne, kot smo, in ceniti tako naše podobnosti kot tudi razlike.

Tipanje predmetov z zavezanimi očmi

Starost:

4–12 let

Trajanje:

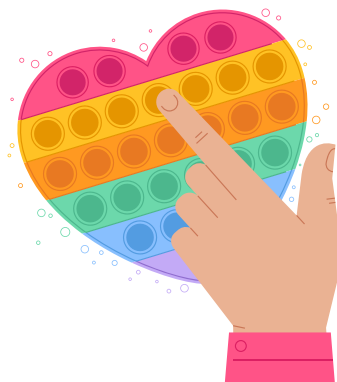
20–30 minut

Potrebujemo:

- ♦ preveze za oči,
- ♦ vrečko ali škatlo z različnimi predmeti (npr. žlica, storž, plišasta igrača, žogica, čopič, kamen, školjka, sadje, kos blaga, glavnik ...).

Glavni cilj:

Razvijanje čutnega zaznavanja, empatije ter spoznavanje, da informacije o svetu ne pridobivamo le z vidom.

Potek dejavnosti

V vrečko ali škatlo pripravimo različne vsakdanje predmete. Učenci si izmenično zavežejo oči in zgolj z dotikom raziskujejo izbran predmet. Poskušajo ugotoviti, kaj držijo v rokah, pri tem pa opisujejo njegove lastnosti – ali je gladek ali hrapav, mehak ali trd, topel ali hladen, lahek ali težak.

Ko predmet prepoznajo (ali pa tudi ne), ga pokažemo vsem in se pogovorimo, katere lastnosti so jim najbolj pomagale pri ugibanju.

Dejavnost lahko otežimo tako, da učenci predmete razvrščajo po različnih značilnostih (material, oblika, velikost) ali pa poiščejo dva enaka predmeta zgolj z dotikom.

Sončkov namig

Dejavnost dopolnite s tipankami (tipnimi slikanicami) ali predmeti z različnimi teksturami.

Revija Sončnik

Če vas zanimajo zgodbe o vključevanju, osebne izkušnje, ustvarjalni prispevki in novice s področja življenja oseb z oviranostmi, vas vabimo, da se naročite na **revijo Sončnik**, ki jo štirikrat letno izdaja Zveza Sonček. Revija prinaša navdihujoče zgodbe, strokovne prispevke, intervjuje in predstavitve dejavnosti društev ter centrov Sonček.

Naročilo na revijo je brezplačno. Revija je namenjena vsem, ki želijo bolje spoznati svet oseb z oviranostmi ter soustvarjati bolj vključujočo družbo. Revijo lahko naročite s klicem na telefonsko številko **01 534 06 67** ali po e-pošti **pr@soncek.org**.

Vsi za enega, eden za vse

V okviru projekta Korak k Sončku organiziramo tudi brezplačne **inkluzivne športne dneve** za osnovne šole. Učenci skozi šport spoznavajo, da ovire ne določajo človekovih sposobnosti, temveč da lahko vsak sodeluje, prispeva in uspe.

Na športnem dnevu predstavimo različne parašporte, kot so boccia, paranamizni tenis, sedeča odbojka, baskin ter poligon za slepe in slabovidne. Dejavnosti vodijo **parašportniki, in zaposleni ter uporabniki Zveze Sonček**, ki z učenci delijo tudi svoje življenjske zgodbe.

Program pripravimo glede na število udeležencev, zato šolo ob prijavi prosimo, da sporoči predvideno število otrok. Na podlagi tega izberemo najprimernejše športne discipline in skupaj oblikujemo izvedbo dneva.

Prednost pri prijavi imajo **šole, ki športnega dne še niso gostile**, pri razporejanju terminov pa upoštevamo tudi lokacijo šole. Prijave in informacije: **korak@soncek.org**

Prisluhnite radijski oddaji na Radiu Robin in si oglejte video prispevek o inkluzivnem športnem dnevu.

Drugačnost skozi gledališče

V okviru projekta Korak k Sončku bomo tudi v šolskem letu 2026/27 organizirali **inkluzivne kulturne dneve** z lutkovno predstavo **Veveriček posebne sorte** in igrano predstavo **Mravljica Sanja**. Po predstavi nastopajoči v pogovoru spregovorijo o tem, kaj vse zmorejo, znajo, sanjajo ...

Učencem in učenkam ter vrtčevskim otrokom na ogled ponujamo lutkovno predstavo Veveriček posebne sorte po zgodbi pisateljice **Svetlane Markarovič**, ki je primerna za 1. triado.

Pripravljamo pa tudi novo igrano predstavo Mravljica Sanja, nastalo po zgodbi **Tatjane Štular**, ki je primerna za 2. triado. Predstava pripoveduje o Sanji, ki pri učenju potrebuje več časa. Sošolci jo zato zbadajo, dokler učiteljica ne posreduje in razred ne spozna, da ima vsak svoje močne in šibke strani.

V obeh predstavah igrajo **uporabniki Centra Sonček Novo mesto in člani Sončka – Društva za cerebralno paralizo Dolenjske in Bele krajine**, tj. osebe z ovirami oziroma s posebnimi potrebami.

Po predstavi pa nastopajoči v odkritem pogovoru spregovorijo o tem, kaj vse zmorejo, znajo, sanjajo ... Osebe z ovirami oziroma s posebnimi potrebami tako učencem in učenkam predstavijo svojo življenjsko zgodbo in jim razložijo, kako se spoprijemajo z vsakdanjimi težavami in ovirami.

Mravljica Sanja

Pravljica sili k razgovoru o drugačnosti v razredu, o posebnih potrebah učencev, o različnih oblikah pomoči (sošolci, učiteljica, ŠSS ...). Izkoristite možnost, da jih popeljete v svet drugačnosti in tolerance med nami na pravljichen način, brez prisile. Videli bodo, koliko truda in pomoči potrebujejo ljudje s posebnimi potrebami, da se naučijo in pogumno stopijo pred publiko. Kakšno veselje jih navdaja ob uspehu!

Povejte učencem, da naj jim ne zamerijo, če se bo kaj zataknilo in da za svojo igro res zaslužijo aplavz. Uživate s svojimi učenci na predstavi in naučimo otroke, da si moramo med sabo pomagati in biti za pomoč tudi hvaležni. Če se da, pa naj vsaj naprej pomaga drugim in svet bo veliko lepši.

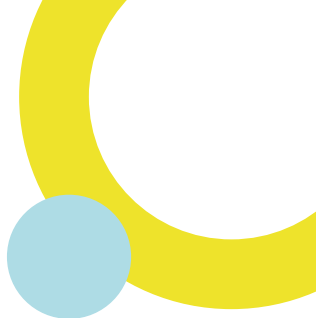
Avtorica pravljice je Tatjana Štular

Če želite, da obiščemo vašo šolo ali vrtec, nam pišite:

korak@soncek.org / novo.mesto@soncek.org (Lea Tihle, 064/282 321)

Cena: **2 evra/učenca** in potni stroški oz. po dogovoru

Priporočila za filme

Čudo (Wonder) – sprejemanje drugačnosti.

Prijatelja (The Intouchables) – invalidnost brez stereotipov.

CODA – gluhoti in komunikacija.

Temple Grandin – avtizem in talenti.

The Peanut Butter Falcon – samostojnost, sanje in vključevanje.

Vrvež v moji glavi (Inside Out) – čustva, razumevanje sebe in drugih.

Preklinjam (I Swear) – Tourettov sindrom, predsodki in stereotipi.

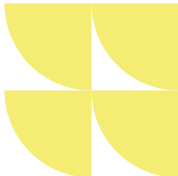
Uporabna literatura

Naslov knjige	Avtor	Leto izida	Vsebina	Namig za pogovor
Ups, jaz sem pa zelen	Pascal Biet	1999	Slikanica nam predstavi kužka Žaka, ki je čisto tak, kot vsi drugi kužki, ki živijo v njegovi ulici, le da je drugačne barve. Žak se je namreč rodil z zelenim kožuščkom.	Z otroki se pogovorite o tem, kako se počutimo, ko smo drugačni od drugih. Ali je drugačnost nekaj slabega ali nas dela posebne? Ste se že kdaj počutili, da ne spadate v skupino? Kako nam lahko pri tem pomagajo prijatelji?
Žiga Špaget je za punce magnet	Aksinja Kermauner	2017	Gre za multisenzorno slikanico, ki jo lahko berejo gluhi in gluhoslepi, slepi in slabovidni ter tudi osebe z motnjami v duševnem razvoju. Besedilo namreč dopolnjujejo risbe kretenj in je zapisano tudi v brajici, slikanica je prilagojena tudi v tehniki lahkega branja za bralce z motnjami v duševnem razvoju.	Z otroki se pogovorite o tem, kaj pomeni pravo prijateljstvo. Zakaj je pomembno pomagati drugim, biti zvest prijatelj in sprejemati različnost? Ali so že sami doživeli trenutek, ko jim je prijatelj pomagal ali so oni pomagali komu drugemu?
Mina z belo palico	Aksinja Kermauner	2024	Kratek, a poučen strip, ki osvešča o slepoti in slabovidnosti	Z otroki se pogovorite o tem, kako svet doživljamo z različnimi čutili. Kako Mina uporablja belo palico in zakaj ji pomaga pri samostojnem gibanju? Kako lahko pomagamo slepi ali slabovidni osebi in zakaj je pomembno, da jo najprej vprašamo, ali pomoč potrebuje?
Jure in Jaka	Kitty Crowther	2013	Zgodba pripoveduje o moči prijateljstva, odpornega na predsodke o razlikah v razdvojenem svetu črnega in belega.	Pogovorite se o tem, da ima vsak človek svoje močne strani in področja, kjer potrebuje pomoč. Zakaj je sodelovanje pogosto pomembnejše od tekmovanja? Spomnite se situacije, ko ste s skupnimi močmi dosegli nekaj, česar sami ne bi zmogli.
Beli krtek Albin	Jernej Kuntner	2014	Slikanica igralca Jerneja Kuntnerja otroke uči sprejemanja drugačnosti in pomaga pri premagovanju predsodkov. Velike tiskane črke omogočajo začetnim bralcem samostojno branje.	Z otroki se pogovorite o tem, da smo si ljudje med seboj različni. Kaj je Albina delalo drugačnega? Kako se je zaradi tega počutil? Zakaj je pomembno, da ljudi sprejemamo takšne, kot so, in jih ne presoja po videzu?

Naslov knjige	Avtor	Leto izida	Vsebina	Namig za pogovor
Kratkovidna žirafa	A. H. Benjamin	2015	Žirafa ne vidi dlje od svojega nosu, toda ko ji živali naredijo očala, jih noče nositi. Jo prijatelji lahko spametujejo?	Pogovorite se o tem, da vseh ovir ne opazimo na prvi pogled. Kako je kratkovidnost vplivala na življenje žirafe? Zakaj ni nič narobe, če potrebujemo očala, pripomoček ali pomoč drugih? Kaj lahko storimo, da bomo bolj razumevajoči do ljudi, ki svet doživljajo drugače?
Elmer	David McKee	1995	Elmer je raznobarvni slon, ki srečno živi med sivo čredo in potem, ko poskuša skriti svoj pravi jaz, spozna, da ga imajo prijatelji radi zaradi njegove edinstvenosti.	Pogovorite se o tem, zakaj je pomembno, da ostanemo to, kar smo. Zakaj je Elmer želel biti tak kot drugi sloni? Kaj je ugotovil na koncu zgodbe? Kako lahko pokažemo, da cenimo posebnosti pri sebi in drugih?
Lev Rogi	Igor Plohl	2022	Lev Rogi ni povsem običajen lev. Čeprav za gibanje uporablja invalidski voziček ga to ne ovira, da ne bi opravljal svojega poklica, kolesaril, vozil avtomobila ali celo potoval v daljne kraje.	Pogovorite se o tem, da invalidski voziček človeka ne določa. Kaj vse zmore Lev Rogi? Zakaj je pomembno, da ljudi ne ocenjujemo po tem, kako so videti na prvi pogled, ampak po njihovih sposobnostih, interesih in željah? Ali lahko invalidski voziček komu prepreči, da bi imel poklic, hobije ali potoval? Kaj potrebuje človek, da lahko uresniči svoje cilje?
Bontonček – ali kako biti prijatelj z vsemi	YHD - Društvo za teorijo in kulturo hendikepa	2007	Slikanica o moči prijateljstva in sprejemanju različnosti.	Pogovorite se o tem, kako lahko s prijaznimi besedami in dejanji poskrbimo, da se vsak počuti sprejetega. Kaj pomeni biti dober prijatelj? Kako lahko pokažemo spoštovanje do ljudi, ki razmišljajo, govorijo ali delujejo drugače od nas? Katere drobne pozornosti nekemu polepšajo dan?
Kit na plaži	Vinko Möderndorfer	2015	Roman govori o različnih drugačnostih in o težavnem sprejemanju le-teh, tudi zato, ker ima sodobna družba visoka pričakovanja po različnih popolnostih, ki pa v glavnem slonijo na videzu. V ospredju je Igorjeva drugačnost, Downov sindrom, ki jo njegova družina skriva pred javnostjo.	Roman spodbuja razmislek o sprejemanju različnosti, predsodkih in pritisku družbe po popolnosti ter pokaže, da je prav raznolikost tista, ki bogati naše odnose in skupnost.
Ne čisto tiho	Katja Šalamun Janevski in Katerina Nikolovska	2025	Knjiga skozi zgodbe otrok na nežen način odpira teme gluhotе, naglušnosti, sporazumevanja, sprejemanja različnosti in vključevanja. Spodbuja razmislek o tem, da lahko svet doživljamo na različne načine in da ima vsak otrok pravico biti slišan – tudi če ne uporablja govora.	Po branju se z učenci naučite nekaj osnovnih kretenj slovenskega znakovnega jezika, na primer živjo, hvala, prosim, prijatelj ali črkovanje svojega imena z ročno abecedo. Tako bodo otroci spoznali, da sporazumevanje ni omejeno le na govor in da lahko že nekaj naučenih kretenj pomembno prispeva k bolj vključujočemu okolju.

Pomembni dnevi

datum	Kaj praznujemo?
4. januar	svetovni dan Braillove pisave
14. februar	svetovni dan epilepsije
20. februar	mednarodni dan socialne pravičnosti
1. marec	mednarodni dan invalidskega vozička
21. marec	svetovni dan Downovega sindroma
2. april	mednarodni dan zavedanja o avtizmu
5. maj	evropski dan neodvisnega življenja ljudi z oviranostmi
28. maj	dan lahkega branja
30. maj	svetovni dan multiple skleroze
6. oktober	svetovni dan cerebralne paralize
10. oktober	svetovni dan duševnega zdravja
15. oktober	mednarodni dan bele palice
16. november	mednarodni dan strpnosti
20. november	mednarodni dan otroka
3. december	mednarodni dan invalidov
5. december	mednarodni dan prostovoljstva za gospodarski in socialni razvoj
10. december	mednarodni dan človekovih pravic
20. december	mednarodni dan človeške solidarnosti

Za konec ...

Vsak korak k sprejemanju, razumevanju in vključevanju šteje. Upamo, da vam bo ta priročnik ponudil navdih za ustvarjanje prijetnega, varnega in vključujočega okolja, v katerem se bo vsak otrok počutil sprejetega in cenjenega.

Iskrena hvala vsem vrtcem, šolam, vzgojiteljem, učiteljem, strokovnim delavcem, otrokom, partnerjem in sodelujočim organizacijam, ki s svojim delom soustvarjate projekt Korak k Sončku. Prav zaradi vaše predanosti nastajajo zgodbe, ki spreminjajo poglede, gradijo prijateljstva in dokazujejo, da je drugačnost naše bogastvo.

Veseli bomo, če nam boste svoje dejavnosti, dogodke, fotografije in primere dobrih praks poslali tudi vi. Z veseljem jih bomo predstavili v reviji Sončnik ter tako navdihnili še druge vrtce, šole in organizacije po Sloveniji.

Veselimo se novih srečanj, novih idej in novih zgodb, ki jih bomo skupaj zapisali na poti do bolj vključujoče družbe. Hvala, ker skupaj z nami delate korake k Sončku.

... še vtisi otrok in učiteljev

V petek, 26. 6. 2026 smo v našem vrtcu organizirali športni dan. Sonce, prijeten vetrič, živahna glasba in dobra volja, ki nas je spremljala že od jutra – to je bil recept za zelo sproščeno in čudovito dopoldne, ki smo ga delili z uporabniki društva Sonček s Ptuja.

Skupaj smo zaplesali, se ustrezno razgibali in se za začetek podali na »konjske dirke«. Sledila je telovadba po postajah, kjer smo se lahko preizkusili v igri s padalom, streljanju na gol, vožnji s poganjalci, skakanju v obroče, čutni poti, stezi za ravnotežje in kotaljenju žog po pregrinjalu.

Ker smo telovadbo vzeli »za res«, smo si privoščili tudi malico. Ko smo se okrepčali s sadjem in grisini ter si pogasili žejo, smo si povrnili energijo za nadaljnjo raziskovanje igrišča. Na koncu smo si prav vsi zaslužili medalje, na katerih je bil napis: *»Drugačen jaz, drugačen ti, drugačnost nas bogati.«*

Naši otroci, kot tudi naši gostje so bili zelo zadovoljni. Na njihovih obrazih se je poleg utrujenosti zrcalil tudi ponos, da so uspešno premagali vse postaje in da so se lahko družili med seboj in z našimi novimi prijatelji.

**Andreja Rajh, koordinatorica na
OŠ Cerkvenjak – Vitomarci**

V 9.a razredu nas je obiskala navdihujoča gostja gospa Mojca Pichler iz Društva Sonček Ptuj Ormož. Mojca, ki že od otroštva živi s cerebralno paralizo, biva v stanovanjski skupini in v prostem času najraje piše poezijo – izdala je že pet pesniških zbirk. Z nami je iskreno delila svojo življenjsko pot, izzi-ve in trenutke, ki so ji dali moč ter novo perspektivo. Njene be-sede so nas spodbudile k razmišljanju o sprejemanju sebe, pogumu in o tem, da lahko z ustvarjalnostjo in vztrajnostjo premagamo marsikatero oviro. Za konec nam je zaželela, naj nikoli ne obupamo, saj po vsakem dežju posije sonce. Njena zgodba nam je ostala v lepem spominu in nas opomnila, kako dragoceno je, da si med seboj prisluhnemo in se učimo drug od drugega.

Peter Majcen, učenec OŠ Olga Meglič

Predstava Veveriček posebne sorte je bila hkrati poučna in zabavna, saj ni manjkalo smeha, topline in sproščenih tren-utkov. Poseben čar je druženju dodalo skupno petje Kekčeve pesmi, ki je povežalo nastopajoče in učence ter ustvarilo prijetno in domače vzdušje. Lutkovna igra je tako pri učencih kot pri učiteljih pustila močan in ganljiv vtis. Sporočilo predstave pa je poudarilo, da razlike med nami niso ovira, temveč naša moč, saj bogatijo naše odnose, krepijo razumevanje in nas učijo sprejemanja.

Tadeja Ferk, koordinatorica na OŠ Malečnik

Športni dan je bil zelo zanimiv. Imeli smo različne dejavno-sti, ki so nam predstavile, kako športajo tisti, ki so gibalno ovirani in imajo različna obolenja. Imeli smo sedečo odbo-jko, košarko na vozičku (baskin), boccianje, poligon za sle-pe in paranamizni tenis. Najbolj so nam bili všeč boccianje, poligon in pingpong. Naučili smo se, kako se tudi drugačni ljudje ukvarjajo s športom in dosega-jo dobre rezultate in da si čustveno nismo različni.

Učenci OŠ Raka

Sonček – Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije
Avgust 2026